

**Polska Akademia Nauk
Wydział Nauk Medycznych
Komitet Genetyki Człowieka i Patologii Molekularnej
Strzeszyńska 32, 60-479 Poznań
www.komgen.pan.pl**

Poznań, dnia 30.10.2020 r.

**STANOWISKO
Komitetu Genetyki Człowieka i Patologii Molekularnej PAN
dotyczące nadużywania problematyki genetycznej w dyskursie publicznym
z dnia 29 października 2020 roku**

Członkowie Komitetu Genetyki Człowieka i Patologii Molekularnej PAN, reprezentujący polskie środowisko profesjonalistów medycznych działających w szeroko rozumianym obszarze genetyki człowieka, kategorycznie sprzeciwiają się wszelkim próbom poza merytorycznego zawłaszczania problemów genetyki i używania ich jako narzędzia walki politycznej. Zajmując się genetyką medyczną zawodowo, z codziennych kontaktów z chorymi wiemy jak trudnej, delikatnej i często bolesnej materii ona dotyczy. Pamiętać trzeba, że każda choroba genetyczna zawsze jest chorobą całej rodziny, bez względu na to u ilu jej członków się manifestuje. Często pociąga za sobą daleko idące skutki psycho-społeczne, z dyskryminacją i stygmatyzacją włącznie. Antagonizowanie stanowisk światopoglądowych z użyciem argumentacji z zakresu genetyki medycznej stanowi nieetyczne jej nadużycie, zawsze odbijające się na losie i tak już bardzo poszkodowanych rodzin ryzyka genetycznego.

Obecna sytuacja, w której próbuje się ograniczyć wolność decyzji kobiet co do urodzenia lub nie urodzenia dziecka chorego, jest tego wielce niepokojącym przykładem. Proponowane regulacje prawne praktycznie likwidują możliwości korzystania z diagnostyki prenatalnej, dotąd i tak funkcjonującej w Polsce w nikłym zakresie, a uznawanej na świecie za rutynowe narzędzie diagnostyczne służące, w uzasadnionych przypadkach, do zapewnienia komfortu psychicznego przyszłym matkom. Ponieważ najwyżej 5% badanych ciąż obarczonych jest identyfikowalnymi prenatalnie uszkodzeniami, wykonywanie takiej diagnostyki stanowi działanie wybitnie prorodzinne, w efekcie przekładające się na tak pożądane zwiększenie dzietności. Stąd kolejnym nieakceptowalnym nadużyciem jest posługiwanie się określeniem „aborcja eugeniczna”, którego mająca historyczne korzenie pejoratywność stoi w jawnej sprzeczności ze stanem faktycznym, przyczyniając się jedynie do eskalacji społecznych emocji i podgrzewania atmosfery konfrontacyjnej. Również wszelkie próby kategoryzowania chorób genetycznych na bardziej i mniej obciążające nie mają żadnego uzasadnienia merytorycznego i świadczą o nieznanym podstawowych zasad, którymi kieruje się genetyka kliniczna.

Komitet w pełni solidaryzuje się ze stanowiskiem Polskiego Towarzystwa Genetyki Człowieka (PTGC) z dn. 27 października br. dotyczącego analogicznych kwestii.

**PRZEWODNICZĄCY
Komitetu Genetyki Człowieka
i Patologii Molekularnej PAN**

Prof. dr hab. Michał Witt

**KOMITET
GENETYKI CZŁOWIEKA
I PATOLOGII MOLEKULARNEJ
Polskiej Akademii Nauk**